

Novine prihajajo vsako nedeljo. Priča Marijan listi Kalendar Srca Jezušova. Cena: doma na skupni naslov, če se do 31. marca plača celo naročna, 25 D., na posamezno 30 D., če se do 31. marca ne plača celo naročna, je tenu Novin na skupni naslov 30 D., na posamezno 35 D. Ameriški plačajo za novine širi dolari s M. listom i kalendrom vred. Naročajo i plačajo se na upravnosti v Črenšovcih, Prekmurje. Uredništvo v M. Soboti.

NOVINE

Glasilo Slovenske krajine

Izdajatev: KLEKL JOŽEF, vp. pleb. nar. poslanec.

Oglase sprejema samo tiskarna in uredništvo v Soboti Kolodvorska ulica 123. Cena oglasov cm² 70 par, 14 strani dobi 200/0, 12 strani 25/0, i celo stran 30/0 popusta za edino objavo. Cena malih oglasov je: do dvajsetipet reci 5 Din. viši od vsake reči pol D. Med tekstom cm² 1.50 D., vs Poslanom 2.50 D. Takso za oglase plača uprava i da za vse oglase od 5% do 50% popusta.

Rokopisi se ne vračajo.

Paler i delavec.

Začetek sprotoletja je za vso naravo nikam posebno veseli čas. Prvo toplejše sunce po dugoj, mrtvoj zimi i pogled na prve sprotolešnje rožice i zeleno trato, napolni človeka z nenavadnou radostju. Nego ne veselijo se vsi v ednoj meri tej prvi sprotolešnji pozdavci okoli domače hiže.

V našoj krajini nastopi v tom prvem sprotolešnjem senci čudno življenje. Paleri hodijo od vesnice do vesnice i vnogi vogni si pogačevajo samo od toga, kama bodo ši na delo i skem bodo šli. Sprotolešnje sunce za njé ne sija več, zelene trate i prvi rožic ne gledajo več. Mali dečki i deklice, šteri so komaj zapustili domačo šolo, se že pogajajo, da odidejo z domi na delo. Srce je boli, da se bodo morali ločiti od doma i starišev ali odzvuna se delajo vesele. "Telko pa telko de nas šlo iz naše vesi, zakaj bi bili žalostni?" Skoro cela vés, staro pa mlado odide z domi, zakaj bi se žalostili?

Tak se tolažijo pred drugimi, nego na skrivenim njim steči ništerni vroča skuza po mladom licu, gda zapuščajo hižo svoji stariševi, i stariš doma ništerne noči ne prespi zavolo deteta štero je moralo oditi od njega.

Paler.

Paleri so pri nas navadno hladni lüdje, šteri znajo dobro računati, lepo gučati i nemajo

pri delavci navadno nigdar zgubička. Ništerni so pošteni, držijo svojo reč, spoštujejo pogodbo, štero so sklenili s svojimi delavci i njim plačajo pogojeno plačo. Drugi pa radi dosta obečajo, pismene pogodbe nikšte ne nopravijo i delavcom od pogojenoga malo, ali pa nikaj ne izplačajo.

V pogledi na zvanje, so poprek paleri tudi na višjo stubi kak delavci. Paleri znajo dobro četi i pisati, čejo redno knjige i novine i razmijo z vékšega po več jezikov. Delavce znajo pri vsakšoj priliki dobro zaravnati i redko zgubičjo oblast nad njimi.

Par palerov je v istini tudi dobrega srca, majo preci znanja šejo delavcom dobro i je ne norijo. Vnogi od palerov se pa samo dela vučenoga, delavcom dosta guči i dosta obečavle, ne spuni pa nikaj. Zapravla delavce i svoje peneze i imanje, piše i dela sebi i svojemi lüdsviti stamotu.

Delavec je poprek na slabšen.

Tu mislimo poprek naše polske sezonke delavce. Največkrat znajo samo četi pa pisati i to samo kaj kračišega i ležejšega. Novin ali knjig ne čejo dosta; da bi si kaj znanja pridobili, za to se malo brigajo. Korajžni so dostakrat samo te, gda njim malo vino stopi v žile

ovak so pa boječi i dostakrat paler lehko dela ž njimi ka njemi je vola.

Na deli radi delajo i dobro delajo i to dostakrat skoro od noči do noči brez zadostnoga počinka i zadostne hrane. Če vidijo, da se njim godi krivica, se tožijo eden drugomi, naprej se pa samo malo šteri vüpia pa zná pritožiti. Gde se isče i najde pravica i po šteroj poti, to znajo samo redki delavci.

Šparavni so i trezni, ali v zadnjem časi se delavci tudi té indišne dobre lastnosti našega lüdsvta ne dižijo preveč. Tak se večkrat s tistim gazdom, šteri toči vino, raj pogodijo kak s takšim, šteri od svojih delavcov zahteva naj bodo trezni i šparavni. Vnogi se prve tjedne, dukeč ne dobijo prve plače jako dobro obnašajo. Lepo i skrbno delajo, zadovoljni so z hranov in ne pijejo. Po prvoj plači se pa večkrat napijejo, delajo menje skrbno i z hranov so nej več zadovoljni. Veike falate lepoga kruga meče dostakrat od sebe takši, pri šterom doma trpijo pomenkanje.

Na delo ide vse. Deca skoro; stari 14, 15 let, i zreli moški i ženske z obilnov familijov doma. Včasi odide cela družina na delo. Vnogi, šteri doma ne ma zadosta krūha, ide, da si zasluzi živež, drugi, da zasluzi peneze, ništerni pa, da se ogne domaćim, s šterimi je nej z dobra.

V našoj krajini se teško prisluži živež i težko prisluži peneze.

Pogajanja i pogodbe.

Navadno se gospodar vekšega imanja pogodi z že poznamen palerom, da njemi pripela vekšno vnožino delavcov na njegovo imanje. Gospodar napravi pogodbo s palerom, določi kelko plača na den za ednoga delavca, kakše delo bodo opraviali i kak dugo, što plača poti in tak naprej.

Paler si iz toga zračuna plačo za sebe, za gazde, nadale, kelko bodo znašali stroški za živež i delavcom za dnevno plačo.

Pošteni paler poišče samo trezne i poštene gazde, s šterimi napravi pismene pogodbe i že naprej določi za kakše cene najpogajajo delavce. Pošteni gazdi napravijo tudi z delavci pismene pogodbe i takše pogodbe tudi spoštuje. Delavec, šteri kaj razmi, pogodbo vsigdar najprej prečte i si da tlu pa tam kaj razložiti i te komaj podpiše pogodbo. Edna pogodba ostane pri gazdi ali paleri, edno pa dobi delavec ali več delavcov vklj. Ništerni paler dene takšo pogodbo v rame i jo obesi tam, gde delavci stanujejo, da vsigdar lehko vidijo, če se njim ne godi mogoče kakša krivica.

Nepošteni gazda ali paler pa ne dela rad pismene pogodbe. Če pa napravi pismeno pogodbo, napravi večkrat takšo, da je delavec nemre razmiti, njemi niti ne da dobro prečte nego ga samo trča naj jo podpiše. Delavec, šteri večkrat slabo zna četi

Imena sobočkih ulic.

V zadojem časi je dobito v našoj občini nikelko ulic nova imena. Povedati moramo, da se vsakša vékšna občina pri imenovanju svojih ulic i trgov potrudí, da dobri imena, šteri maju za tisti kraj kakši pomen. Če se imenujejo ulice v kakšoj vekšoj očini edna z imenom "Rava", druga "Prečna", tretja "Blatna" ali "Rožnata" i tak naprej, se na prvi pogled opazi, da so se občinski odbori takšce občine nej preveč potrudili, da bi dali svojemu kraju imena malo šeršega pomena. Je pa to tudi skoraj spričevalo za višino znanja voditelov občine.

Naša krajina i naše lüdste ma tudi jako lepo i svetlo zgodovino. V starom časi se je zvala naša krajina vse ta gori do Dunaj — Panonija. Tü sta vladala našiva slavniva vojvoda Pribina i Kocel. V našoj krajini sta hodila svetiva brata Ciril i Metod, štemira je do naš voj Kocel dvakrat po več domači dečkov naj je pelata seov i je včita potrebognoga znanja. Tüdi v kresnejšoj zgodovini mamo več slavni mož naše Krajine. Tü sta na priliko oba našiva Kuzmiča, tü je naš Ivanoci i tak naprej.

Sobota je postala središče naše krajine, nema pa niti edno ulico i niti ednoga trga imenovanega z našimi lepimi i slavnimi zgodovinskimi imeni. Drugi kraji bi to že davno napravili. Središče naše krajine naj bi mejo na sebi pečat našega kraja našega lüdsvta i naša zgodovina. Priporočali bi, da se Sobota v tom pogledi tudi nikelko zdigne iz navadoi vsakdenšen ravnini, prečni, prašneti, poplavai i blatni ulici.

Za bodočnost Sobote.

b.) Obrtno nadaljevalna šola

Obrtništvo je v Sloveniji jako razvito i strokovno dobro izvežbano, ka so posebno povzdrigale srednja obrtna šola v Ljubljani, šter je edina vrste v našoj državi i pa obrtna nadaljevalna šola po vsej vekši krajini Slovenije.

Sobočka obrtna nadaljevalna šola bi se pravzaprav morala imenovati "obrtno in trgovsko nadaljevalna šola" a prihaja v njo vnožno trgovski vajencov. Tü je bila že pred bojnim takša šola, šter je država bogato plačovala. Po bojnih lota 1921. se je ustavila šola s slovenskim učnim jezi-

kom i jo je plačivala država do 1923. Ista, od toga leta naprej se pa vzdržave z mesečnimi prispevki učencov i drugimi podporami. V letosnjem šolskem leti so dali na priliko poleg šolsnine štera znaša 15 din. na mesec o' vsakšega učanca, ečše sobočka občina 3000 Din., Gremi trgrovcev 1720 Din., Obrtna Zadruga 1500 Din., Kmečka posejnilica 500 Din., Kreditna Zadruga 500 Din., Gostilničarska Zadruga 500 Din. Veliko županstvo i oblastna skupščina, kama je vodstvo tudi poslalo prošnje za podporo, so do zdaj ečše nikaj ne pošlali.

Zdajšnja obrtna nadaljevalna šola v Soboti má moški i ženski oddelki i se vrši včenje v prostorju osnovne šole po večeraj. Ženski oddelki se je ustanovo komaj 1. oktobra 1927. i ima skupno vodstvo z moškim oddelkom. Nahaja se v tistoj zidini kak moški oddelki samo s posebnim vodom, tak da ne pride z moškim mladivom vklj. Šola ma 8 vučitelški mošči, od šteri je 5 moški z vodjem g. V. Špangerom i 3 ženske od šteri ma gospa Tilka Prelogova vodstvo ženskega oddelka. Vučencov je vsej 170, od teh 20 ženski. Po maternom jeziku so vši Slovenci, po veri je pa med dečki 85 katoličanov, 62 evangeličanov i 3

židovje, med dečlicami 14 katoličank i 6 evangeličank. Po zvanji so pa zastopane vse stroke. Tak krojači, mesarji, gostilničarji, iz stavne, mehanične umetniške obrti, peki, čevlari i tak dale. Od dečlik je 17 švelj, edna slaščarska, edna trgovska i edna frizerška vajenka. Starši vučencov so povečni siromaški slojov.

Šola ma vsega pet oddelkov i to dva pripravljalna oddelka, I. i II. moški razred i ženski oddelek. Učenci so pridni, dečlice bole kak dečki, največ težav je v tom, da nega zadosta penze. Tak Šola nema skoro nikši učil, ne za dijaštvom i nej za vučitelstvo. Dijaki si povečini vse pišejo. Revno tak so prostori v staroj osnovnoj šoli ponujemo neprimerni. Tam gde so sobe z vlažnimi stenami celo dan napunjeni z malov decov, se vrši včeč ne da bi se moglo zadosta prezračiti včenje obrtniške mladine. Tüdi vzdrževanje šole same je tak za mladino kak za starše, občino i razne naše zavode, velko breme. Oblast i država ne davata nikši podpore.

Tüdi to je edna silno važna zadeva, za štero se bomo morali vsi brigati, ar nam polagoma od gimnazije pa do vsej drugi ustanov, naložijo bremena za vzdrževanje na naša ramena.

i ga je sram či bi takšo pogodovalo dugo čteo pred gazdom, raj samo podpiše, pa to največkrat v svojo škodo. Večkrat pa takši paleri delavci samo z rečjov tako dosta obečajo i njemi na zadnje ešče pravijo naj nikom ne povej, či njemi je telko obečao. Tak se nespameten delavec veselo pogodi s ciganskim palerom, obečane plače pa nigdar ne dobi.

Poštenost i znanje.

Med našimi paleri i delavci je dnes dvoje najbole potrebno; to je poštenost i znanje. Naše delavce so dozdaj všečerom radi mili. Skrbni so i delavni. Nemci so šteli meti za svojo državo jezero delavcov iz naše krajine samo zavolo toga, ar so je že poznavali, da so delavnici, prilični i skrbni. I gda so pri pogajanjih v Belgradu naši zahtevali, da naj ido delavci iz cele države, so Nemci včasi več nej bili tak zadovoljni.

Nego poštenoga imena delavnosti i skrbnosti nedolj meli dugo naši delavci či nedolj pazili na to. Dobro ime našim delavcom jemljo ništerni malo vredni paleri pa tudi malo vredni delavci. Zdaj je že več včasim imanji v našoj državi, gde delavcov iz naše krajine ne vzemejo več. Palerje i delavci so se tak slabo obnašali, da je gospodar pravo da delavcov iz tej krajov nešče nigdar več meti.

Krivi tomi so tisti palerje, šteri mislico, da je glavna njiva briga delavcom plačo jemati pa pisančuvati okoli, pa tudi tisti delavci, šteri po nikelko tjdaj mislico da morajo v nedelo vse tisto zapraviti, ka so si delavne dni spravili.

Pameten delavec, dá ráj ništerne dinare za dobre knige i novine, i v nedelo čte namesto da bi šo vino pit. Vsakši namreč, šteri má kaj znanja i je pošteni, bo tudi v slabih časaj lehko živo, nemaka pa lehko vsakši nemak znori.

NEDELA.

(Cvetna) V tisti časaj, gda se je približavao Jezuš Jeruzalémi i je prišeo do Betfage pri Olskoj gori, je poslao dva svojiva vučenika i njima pravo: „Idita v občino, šteri je pred vama i najdeti preci somarico privezano i žerbe poleg njé; odvezita i pripelajta jo k meni. I či de što vama kaj pravo, povejta, da je gospod potrebujie i včssi pusti.“ To vse se je pa zgodilo, da bi se spunilo ka je bilo povedano po proroki, šteri pravi: Povejte hčeri sionskoj: „Ovo, kralj tvoj prihaja k tebi pokoren, sedeči na somarici, naimre na žrebetu jarmove somarice.“ Vučenika sta šla i včinola, kak njima je zapovedao Jezuš. I pripelala sta somarico i žrebé i položila sta svoj oblec na njo i sta ga posadila gori. Velka vnožina ljudi je pa presterela svoj oblec na pot: drugi so pa sekali vejke z drevja i delali na pot. Vnožine pa, šteri so šle naprej i od zaja so kričale govorče: »Hozana Sini Davidovom! Blagoslovleni, ki prihaja v imeni Gospodovom!«

Navuk: Od slave do križa je samo eden stopaj.

V naši šumaj se začenja čistiti.

V vsej krajaj po naši šumaj, gde so začnoli prek reda proti zakoni vnicavati vse, ka je nešternim gospodom prišlo pod roke, se je začnola preiskava. Sekanje bi moralno pravzaprav všečerom henjati, dokeč preiskava ne dožene kelko se sme sekati i ka se je proti zakoni posekalo. Nego kak vidimo v kobiljanskoj šumi ešče izdak sekajo: Indri je delo všečerom stavljeno, ne razmimo pa, zakaj se tu ešče naprej seka. Mogoče za te gospode, šteri majno proti zakoni dopuščenje velke kompleksne šum posekat, ta preiskava ne vala?

Prosimo vse naše ljudi, da ešče naprej pazijo na vse ka se dela i nam vse včasi povejo. Samo tak lehko rešimo naše šume i vse naše imanje či mo vti na vse pazili.

To je največ vredno.

Dosta nam je pomagalo to, da so naši ljudje pazili i nam včasi povedali, ka se seka, kelko i kakši les. Zdaj je pa med lüdmi malo mér gratio. To je nej dobro. Či nemo sami pazili, se zna zgoditi da bo preiskava nikelko časa trajala, te de se pa pálig naprej sekalo. Zato dobro pazimo, gde se ešče seka i nam naj vsakši naedok naznani. Mi znamo, da se je ednok zgodilo v naši šumaj, da je prišao gospod od oblasti, šteri bi morao preiskati sekanje v naši šumaj, tisti pa, šteri je šume sekao je delavce lepo v drugi kráj odpelao. Pa gda je tisti gospod od oblasti odišao iz šume, je ov delavce nazaj pripelao pa so naprej sekali. Pri nas je kaj takšega vse mogoče.

Zato naj nam včasi vsakši povej či se ešče gde seka i kelko se seka. Naj bo malo lepše vreme te pa sami vse dobro pregleđnemo. Nači si ne vemo pomagati.

Zdaj se vti izgovarjajo.

Od velikoga župana mariborske

Murska Sobota.

— **Občinski urad i Novine.** Kak drugi, tak mislimo, da so tudi pri občinskem uradi v Soboti vzeli v pamet, da se naše Novine poleg cele naše krajine brigajo vsigdar v velkoj meri tudi za središče naše okrogline, za našo Soboto. Glavna skrb naši Novin je v tom, da pomagajo našem lüdstvi v vsej nevolji i težavai, da popravljajo i včijo. Zato je tudi vnož občinski uradov v našoj krajini, šteri majno naročene Novine. Ništerni občinski uradi majno cilno zbrane Novine veči let, da vsigdar lehko kaj pogledajo v njih.

Občina M. Sobota pa, šteri bi mogla biti v tom pogledi na prvom mestu, nema naročeni naši Novin. Druge včasne občine bi pri takšoj priliki to že davno napravile. Tak važna pitanja za sobočko občino se obravnavajo v naši Novinai, da je dužnost občinskog urada, da dene cele letnike takšega lista v svoj arhiv. Nego nema niti edne številke naročene, te, gda majno cilno druge občine izven naše krajine naročene naše Novine.

— **Svetki se približavajo** i mislimo, da so samo zavolo toga gračali ništerni tak velki prijatelje naši pernat stvari. Skoro nega vulice v našoj občini, posebno v stranski vulicaj, gde bi se kokoši ne selile od nas. Zajtra vstanemo pa nam fali polovica kokoši. Na sled pa nemre nišči nemki priti.

oblasti je dobilo naše urednistvo pisimo, da je pravzaprav Šumski referent g. Urbas ne telko krv, kelko ga mi krvimo. Na to povemo, da mi nikoga neščemo krviti. Mi bi naj ráj bili, da bi bili pri tom deli vti nedužni, naše šume bi pa ostale cele. Znamo pa vti, da so naše šume vničene, pa da pri tom deli nemrebiti vti nedužni. Zato se naj krvci poiščemo t sekanje šum vstaví. Toga več nemremo prošiti, da naj tisti les znova raste, šteri je posekani, to pa je naša pravica, i dužnost, da zahtevamo, naj se sekanje stavi, i gole parcele znova nasadijo kak to zakon veli.

Mi se včipamo v oblast, i nas jako veseli, da je g. veliki župan napravo ostro preiskavo v naši šumaj. Žao nam je samo, da se je to že prve nej zgodilo, i da so lüdje, šteri majno oblast i skrb nad našimi šumami v rokaj, že prve nej vidli, da se tu dela proti zakoni.

Kak se pa tudi včipamo v to, da bo zdaj že ednok red v naši šumaj, tak bomo ešče telkobole pazili na vsakše najménje sekanje v našoj krajini.

Naj znajo vti, da mi dobro znamo, ka se je posekalo pri nas i ka bi se smelo posekati, pa što bi se morao brigati za to, naj se ne bi godile nam krvice. Mi to znamo ar sami s svojimi očmi gledamo vse to ka se pri nas dela. Ešče ednok povemo, da mi dobro znamo za vse, ka se pri nas dela i naj pride kakščet pismo i odkedeč na naše urednistvo, se zavolo toga najmenje nikaj nemo opotekali. Nej trbej misliti, da mi samo telko znamo, kelko lehko v naši mali Novinai napišemo. Tudi nej trbej misliti, da mi nemamo nikaj več povedati i da bomo od zdaj naprej tiho.

Či so pa naše informacije v istini točne i pravilne, to je pa naša uradna tajnost.

Na znanje se da

da v Soboti smo zdaj že vti lučati v jarke kre cest ete reči: crknjene mačke, kokoši, zgrablene podgane, smeti, spotreje glaže, porabljeno nočao posodo, saje, pepeo, gnojšnico i druge takše lepe i dišeče reči. Nadale, da policajom toga več nikaj ne trbej gledati, i da nesmijo nikoga naznačiti, ar bi ovak za takše dobro delo da pognoji varške jarke što lehko bio kaštigani.

Slovenska Krajina.

— **Uradni dnevi sobočkoga sreskoga glavarstva** bodo v tom mesecu v Križevci 14. aprila, v Gornjoj Lendavi 21. aprila i v Cankovi 24. aprila všečerom v prostoraj žandarmerske poslige z začetkom ob 9 vori.

— **Što je zgubo peneze?** Lansko jesen je bila najdena vekša šuma penez na novoj okrajinu cesti od Gornje Radgonje do Lomanoš. Mogoče je zgubo to šteri naš človek, ar je šlo v tistem časi več romarov iz naše krajine k Sv. Trojici. Pitati je v urednistvi Novin v Soboti.

— **Z Bogom** zazoveta ešče ednok pri svojem odhodi k vojakom vsoj domačoj bedeničkoj fari, vsem domaćim dečkom i deklinam, starišom i gospodi plebanoši Gomboc Ludvik i Miholič Ludvik i Andrejec.

— **Beltinci.** Nepopisno veselje je vladalo v našoj fari od 14. do 18.

marca. Dački iz cele fare smo bili tak srečni, da smo opravili duhovne vaje. Več kak 600 nas je bilo vsaki den pri navukaj, štere so nam z velkov navdušenostjo držali veleč. g. J. Radha, ravnatelj Martiničča. Jako smo jim hvaležni kak tudi domaćim gospodom. S temi duhovnimi vajami se je zgodilo v nas velko prerojenje. — *Beltinčar.*

— **Za novo Martiniččo** so dali les: veleč. g. Ivan Perša, župnik v Pečarovci, Ivan Panker, Janeš Panker, Ivan Horvat, Janeš Pujs, Jožef Zelko, Šandor Kranc, Jožef Šaruga, Ana Šaruga, Jožef Žokš vsi s Pečarovec, J. Sapač in J. Zavec z Dankovec, Gomboš Karol in Gomboš Janoš iz Šalamenec. Naprosila sta ves te les Gomboš Karol pa Kerčmar Štefan. Oda se tem dobrotnikom iz srca zahvalimo je priporočamo v peldu vsem držkim pojovij faraj, naj nam pomorejo z lesom. Trbilo de nam ga jako dosta.

— **Skrivnost,** štera očuva mladostno svežost do starosti, i nas očuva od pojave staranja, se nahaja samo v pravom gojenju tela i zdravja. Či šete svoje lice očuvati, da bo mladostno svežje, da bo Vaša koža gibka, da bodo Vaši vlasje bujni i zdravi, da bo celo telo zdravo, da se rešite sunčeni peg i vsej izpuščajov kože, gojite si dnevno svoje telo: 1. Z Fellerovov močnov Elsa pomadov za rast vlas, 2. Z Fellerov Elsa pomadov za čuvanje lica i kože, 3. z Fellerovov Elsa žajfov za zdravje i moč (liljasta, mlečna, glicerin, boraks katran, i Elsa žajfa za briti). — Za proba 2 lončica edne, ali pa po en lončič od vsake Elsa pomade 38 Din. 5 kosov Elsa žajfe za 52 Din, razpošila lekarnar Eugen V. Feller, Stubica Donja, Centrala 146 Hrvatska.

— **Takša je dnes hvala.** V najnovejšem časi so se ništerni mladeniči iz Nedelice navadili na to, da pred nedeljkov službov božjov se zberejo pred šolov v Turnišči i da bi pokazali svojo hvaležnost šoli, štera je duga leta z velkimi trudi skrbela za to, naj se njim pamet razsveti, da postanejo izobraženi slovenski mladeniči, pravimo, s tem pokažejo svojo hvaležnost, da delajo pred šolov nered in šejo meti tam nikše sestanke. Kaj se pa godi na šolskem dvorišči, to bi bilo v sramoto divjakom, ne pa poštenim mladeničom. Za zdaj naj zadoštijte te misli opomin, šteri nešče kratiti nikomi nedeljskoga veselja, nego je bilo prošnja šole, štera opravičeno želi od svojih gojencov malo več poslužnosti.

— **INKA** Vinovica. Či čutite bolezne reumatizma, glavobola, zboboba, prehlad prsi, nosa, grla, želodca, vzemite INKA. Glážek stane 10 Din. po pošti 3 glážki 45 Din., 6 glážov 70 Din. Dobi se v Lekarni pri sv. Trojici v Doluojoj Lendavi, v vsej lekarnaj v bogši trgovinaj v Slov. Krajini. Trgovci popust.

— **MAJALA**-creme, mast za obraz i roke vam ohrani mladost i zdravje. Minéjo pege, piščaci, razpokana i rdeča mesta. Lonček Din 12. MAJALA-žajfa za obraz Din 8. Dobi se v lekarni pri sv. Trojici v Doluojoj Lendavi i vsej lekarnaj i bogši trgovinaj v Slov. Krajini. Trgovci popust.

— **Opozarjamо vse živinorejce** posestnike govenske i konjske živine i svinj na dnešnji oglas „Govedomedika“, jugoslovenske razpošiljalnice zdravil za govedo, konje i svinje iz lekarne pri sv. Antoni v Maribori, Kopališka ul. 11.

Materinski den. Več naši društva je lepo proslavilo spomin vsej mater. Niti edno društvo nam je padozdaj ešče ne poslalo konči kratkoga poročila kak se je vršila prireditev, kakši spored je bio, i kelko ludi je prišlo. Društva bi morala ludi v tom pogledu malo bolje živa biti i nam večkrat kaj sporečiti, ka delajo, kak se razvijajo i ka misljijo v bližnji božičnosti napraviti. Na te način zvedi edno društvo za delovanje drugega i dobi veselje do eščega vekšega dela.

Tjedenske novine.

Minister za pošto i brzjav dr. Vlajko Kočič je mro preminoč nedelo. Pokojni je bio ešče mladi, star komaj 42 leti nego že med bojom si je nakopao težko bolezni. Zdaj je bio operiran nego operacije je nej več preneseo. Pokojni je bio srbski Radikal pa jako vučeni, pošteni i prilübeni.

Podžupan v Ljubljani je postao prof. Jarc, pristaš naše stranke. En čas so šteli demokrat-e s pomočjo par socialistov i komunistov sami vladati našo prestolico Ljubljano. Nego ar v občinskem odbori nemajmo niti polovice odbornikov, so sprevidli, da sami nemrejo voditi velkoga občinskega gospodarstva i so sklenoli z lastniki naše stranke pogodbo da bota obej največši stranki v občinskem svetih delali vklip.

Dežč, povodni, potres. To sproteletje je en navadno slabo vreme po celoj Evropi. V Italiji pa nastopajo cilo velke povodni, štere so že na miljone škode napravile. Vojnašto i vse pomaga nesrečnim lüdem. Nasano je ludi močen potres šteri je porušo več hiž i je pri tom ludi ni-kelko ludi zgubili svoje življenje.

Stadionske srečke Žrebanje se je vršilo preminoč nedelo. Vilo je zadela številka 47.333; dobitke po 4000 Din so zadele številke: 11.736, 21.581, 26.218, 36.145, 52.025, 58.720, 68.676, 72.257, 73.509, 74.623; (to so šivalni mašini) dobitke po 2000 Din (bicikli) so št: 6286, 7228, 10.856, 18.872, 22.984, 28.070, 35.253, 41.180, 44.881, 46.668, 50.191, 52.908, 54.880, 59.061, 63.041, 65.970, 68.684, 69.663, 69.777, 72.264. Dobitki po 1000, 500, 250, 200 i 100 Din. so razglašeni v »Slovenci« od preminočega torka.

Domača politika.

Mariborska oblastna skupščina je mela svoje zborovanje te teden. Otvorilo se je v ponedeljek s poročilom oblastnega odbora. Nato so pa bile seje različni odsekov. V sredo po poldnevi se je seja nadaljvala. Od naši oblastni poslanci je šlo v Maribor pet. Za našo krajino je dolčeeno, da se dokonča delo nove ceste Radmožanci—Turnišče, i da se iz esataloga kredita 450 jezero dinarov da ludi nikelko za najpotrebnejšo regulacijo Müre pri Petanci, Dokležovji, Ižekoviči, Melinci i pri Bistrici. To je pa v glavnem ludi vse ka pride posebnoga za našo krajino. Či nikelko prglednemo delo v mariborskoj oblasti, vidimo, da se pravzaprav prek Müre vnogo več dela vsega kak pri nas. Sto je kriv tomi, ne vemo. V Maribor pravijo, da smo krivi mi sami, ar ne prosimo zadosta. Naši poslanci prej ne hodijo v Maribor i se ne vzamejo zadosta za naši potrebščine,

doma pa prej ludi ne pridejo vklip, da bi se skupno pogučali od vsej domači potrebščini i to v Maribori zahtevali. Mi pa pa pravimo, da v Maribori nam samo telko davlejo kelko njim skoro že ostane. Ludi v tom pitanju si moramo ednak vsi iz oči v oči povedeti, da se bomo razmili tak edni kak drugi. I v kratkom načnemo ščista odkrito.

Državni proračun sprejeti. Premenoči tork je naš parlament v Belgradu sprijao državni proračun za prišneno leto. Za proračun je glasovalo 193 poslancov, proti pa 11. Radičovi i Pribičevičovi poslanci so med tem časom odišli iz parlamenta. Radič bi namreč že jako rad prišao v vlado i bi se ne rad zamero ministrom, či bi glasoval proti proračuni, zato je raj med tem časom odpelao svoje poslance iz parlamenta. Te novi proračun prinese našem lüdstvu to posebno dobroto, da bodo dače skoro za polovico znižane kak do zdaj i te zakon stopi celi z novim letom v valavo, ništerne točke pa že v tom leti. Tek se vidi, da či je vlada dobra lehko ludi v takšem leti, gda je država zavoljo slabe letine v največšoj nevolji za siromaško lüdstvo vnogob dobroga napravi.

Red se dela v državi. Vsi politiki pa ludi posamezni spoznavajo, da neglo nastaje vseštem red od časa, gda je prevzeo ministerstvo za notranje zadeve dr. Korošec v svoje roke. Srbji pravijo: »E pa znaš, Slovenci je trebalo, da čini red u državi.« Tak ga radi majo, da ništerni pravijo: »Bogati, pa škoda da ovaj Korošec nije Srbin.« V Južni krajnj bi lüdje radi melli več Slovencov med seov i prosijo cilo, naj njim pošlejo Slevence med nje, šteri bodo delali pole i se oni ludi navčijo tak delati. Istina, naša država je nej siromaška i bi vsi lehko živel v zadovoljnosti, či bi imeli prave ravnitele, šteri bi znali napraviti vseštem red pa mér.

Svetovna politika.

Romunija má domá to nesrečo, da nema nikšega vladara. Prestolonaslednik Karol, sin pokojnoga kralja Ferdinanda je bio prisiljeni zavolo nikši sváj v kraleskoi rodbini, odpovedati se svojim pravicam do vladarstva. Mesto njega so zvolili njegovoga pet let staroga sina za vladara Romunije. Ali té zavolo svoje mladosti ludi nemre vladati i zdaj vlada državo takzvaní regentski svet peti lüdi i iz ministrov ustavljena vlada. Vidi se pa, da je to nikša trdna vlada nej. Gda vlada ne napravi kaj dobrega pa pride na red pitanje naj se prestolonaslednik Karol vrne nazaj v svojo državo iz Francije i prevzeme oblast v roke.

Poslanska pošta

G. poslanec Klekl Jožef naznanjajo sledeče:

I. Cz. N. B. Samo tisti sme v Australijo potuvali, komi da naša vla-da dovoljenje to je socialno ministerstvo. Na mesec jih sto ljudi pusti. Zglasite se v Lendavi na glavarstvi, od tec ido dokumenti v Belgrad.

Panker Ivan, Sv. Sebeščan. Kak sam Vam naznano, na lansko prošnjo ste dobili 2500 Din. podpore na cerkev. Na to novo prošnjo bo ludi di nekaj, a zdaj včasi ne, samo, gda

se na novo odprejo dohodki državne blagajne. Pa dobro bi bilo celo stvar pojasniti ludi velikimi župani.

Občina G. Bistrica. Prošnja za sajenje duhana prekiana. Če bi se jih več zglasilo, bi se posluhna. Posebno finančno kontrolo mora najmre država držati i plačati za gojilce tobaka. I to se nje samo tak splaća, če je dosta sadilcov. — Ka se pa tiče mosta na Sr. Bistrici, se prosi iz inozemstva posojila te most. Novine bodo objavile, kak se reši ta moja zahteva.

Od zemlje, ki jo je dr. Némethy tržo. je ministerstvo etak odločilo: Potrdile so se pogodbe občine Brezovica, Trnje, Jerebica, Fistera i Brumena. — Neso se potrdile pogodbe občine Žički, Gašpariča, Maučeca i Nežime. Pogodbe M. Brünca, I. Jeriča, K. Dovečer i Št. Cipota pa nesoše prišle na ministerstvo.

Občina Gančani. Priziv prekdan marca 3. pod brojem 7601.

Casar Jožef, Bogojina 77. Če je zemlja pa se občina gorvzeme za Vas, ka se té mali obrt nemre računeti, te se Vam lehko pomore. Če pa nega zemlje, te pač ne pomoči. En plág bi šo na duso, če je zemlja. Če je pa nega, te pa telko kak pride po klijuci. Takši je zakon.

Plej Jožef, Črensovci. Pisimo šlo.

K. I. G. Lakoš Ravnotak.

K. Št. M. Sobota. Pismo šlo. G. poslanec Jerič vse potreboval opravili.

I. O. D. Lendava. Pismo šlo. Za občino P. se ide.

I. C. Črensovci. Prošeno poslano v Maribor.

Török Jožef župan, Gorica. Vaše žele so opravičene, g. Jerič jih bodo upoštevali komi sam Vaše pismo zrclo.

Vlč. g. D. O. Cankova. G. poslanec Jerič dao odgovor.

Štefan Žerdin, V. Polana. Napravite, kak vam agr. direkcia piše, javite se potom domačega odbora pri okr. agr. uradi, pa bo stvar dobro rešena.

Simon Štefan, Šilinci. Dober zasluk, Petanci, Bratalanic Mihal, Nuskova. Virazi V. Črensovci. Vaša pisma izročo predsedniki posredovalnici za delo, g. Jerič, nar. poslanci i jih oproso, naj spunjivo, kelko se da, vaše žele.

Matjašec Štefan, Lipa. Solke sestre so kupile stari farov.

Kohek M. D. Bistrica. Ti dobiš dvanajst jezera dinarov, Slavic pa 5000. Javita se na glavarstvi v D. Lendavi. Kustec Terezije i Kolaric. Katero prošnje se pa morajo spopuniti. Naj data prek, ka je ešče potreba, na glavarstvi.

Potnikom v Australijo sem prošnjo priporočo, da se hitrej i ugodno rešijo.

G. poslanec Ivan Jerič naznanjajo sledeče:

Jan. G. Petanjci. Vašo prošnjo vložo na Gen. dir. voda i je tam vpisana pod štev. 3479/28. Oblubili so, da jo naškri rešijo.

J. Haklin, Lemerje. Pogodbe i prošnje so že tū, pa je g. minister izjavio, da tak dugo ne odobri, dokeč druga stranka ne odstopi od tožbe. Več osebno, kda pride domo.

G. A. Š. Rakičan. 108 jezera se je ešče dalo rešiti, več pa je ne šteo odobriti ministrski svet. Kda pride konči zakon za agrar, potom bodo vredili celo zadevo.

Obč. urad Sodišinci. Prošnja mora iti prek oblastne direkcije. Ona mora dati zraven ešče svoje mišljenje i potom jo vzemejo na znanje tū v Gen. dir.

Agrarni interesenti M. Sobota. Pogodbe za odkup gradbeni parcel so pri ministrstvu odobrene pod štev. 6070/28. Pozvedavite, kda pridejo ta i te prosite, da se na Vas tabulirajo.

Zahvala.

Za iskrena sočutja ob smrti naše predobre matere

Hermine Hirschl

se najtopleje zahvaljujemo vsem znancem, ki so nam izrazili sočutja ob naši boli in kateri so jo spremili na vjeno zadajo pot.

M. Sobota, dne 28. III. 1928.

Hirschl, družina.

RAZPIS.

Martjanska rimska kat. fara razpišuje delo za zidanje novoga farofa.

Ponudbe se lehko dajo v za preti kuvertaj. Za vsakše dele posebi (to je za zidarsko, mizarško tesarsko itd.) na farof v Martjanci najkesnej do Velike sobote (7. aprila) do 12 vore opoldne i se položi včasi 5% kaucija. Vse dovažanje da fara brezplačno.

Načrti i proračun se lehko pogledae na martjanskem farofu.

Stavbeni odbor si pridrži pravico da sprime tisto ponudbo, štero on sponza za najugodnejšo ne glede na to, šteria ponudba je najfalešja.

V slučaji da bi se niti edna ponudba za previški zneskov volo ne mogla sprejeti, ponudniki nemajo pravice do kakšne morebitne odškodnine.

Zupni urad Martjanci.

Mali oglasi.

K odaji je hiža

2 sobi kuhinje predobje 2 kleti 2 šupi 3 hlevovje in cojspadajoči vrt v M. Soboti. Več se pozvaj v PREKMURSKI TISKARNI v M. Soboti.

Vajenec (inaš)

se gorivzeme iz solidne familie za mizarstvo pri FRANC VOGRINEC mizarji v M. Soboti.

Službo dobijo:

1 kočiš, 1 gulaž z ženov, 4 dekle za polsko delo in tri partije delavcev za eige delati. Zglasili se je na POSREDOVALNICI DELA v Murski Soboti.

CIGEO (OPEKA).

Naznanjamо cenj. občinstvu, da se dobi vsakovrstna opeka Križevke opekarne i Pucinske opekarne za letošnje léto po zelo znižani ceni in na ratno odplačilo. Naročila sprejmejo obe opekarni in tvrdka

HARTNER
v MURSKI SOBOTI.

GOSPODARSTVO.

Kak dosegнемo obilno sadno letino?

Med sednimi škodlivci je zlasti nevaren tak zvani cvetoder, šteri vniči včasi skoro vse cvetje jabok in grščki se pa pri nas či duže bole razširjavle. Tudi nevarne za sadno dreve so razne vrste gosenic, na priliko: glogov belin, zimski pedic, jabolčni sūkač, zlatokraj in pa jabolčni zavijač šteri povzroča črvivost sadja. Veliko škodo povzročajo ništerne vrste sadne včasi, med šterimi je najbolje znana krvava včas pa tudi listna včas. Vnogovo škodi sadnomi drevji tudi tak zvani škriup, grintavost ali krastavost drevja pa tudi črna gnjiloba. Zato je zdaj tudi skrajni čas, da se čisti dreve od tej betegov, to se pa mora delati z razumevanjem.

Za odpravljanje tej škodljivih živalic so nam pa potrebna razne vrste za to zdravila, šteria pa morejo biti ob prvem takša, da vse škodljive pokončajo, ob drugim pa takša ka ne škodujejo sadnomi drevji. Zdaj pa moramo v zdajšnji časaj tudi na to gledati, da kem menje potrošov mamo za to. Najboljša domača sredstva za to so: galijc (modra galica), Sulfarol Arzola, ali pa samo Tutokil. K vsemi tomi nam je pa potreben takzvanii drevesni karbolinej, tuk pa je najboljši pa njafejši »Drvorin«. Ta zdravila za drevje moramo raztopiti v vodi te pa z posebnimi škropilnicami poškropiti drevje. Ročne takške škropilnice so najboljše z imenom „Ideal L.B.“ štero si lejko vsaki kupi ka je fal. Vekše nahrtnite si lejko naročijo pri sadjarskoj podružnici.

Ob prvimi škropiti je pa dobro ali kesno v jesen gda že listje odpada, ali pa nasprotoletje dva do tri tjedne prve kak začne poganjati. Gda že začne poganjati je vsakše škoplenje posebno z drevesnim karbolijem škodljivo. Za prvo škoplenje se vzeme približno na 100 l. vode 10 kil Drvorina.

Ob drugim škopimo včasi gda ozeleni; zemo se na 100 l. vode 2 kg. galijca, 1 kg. vapna in 2 kg. Sulfarola.

Ob tretjim se škropi gda drevje cveté. Za 100 l. vode se zeme 1 kg. vapna, pou kile Sulfarola pa pou kile Arzola.

Ob štirim škopimo gda drevje od cveté pa je mladi sad kak lešnik velki. Vzeme se vse tak kak za tretje škoplenje.

Če mo tak delali kak je opisano mo meli z malimi stroški lepo sadno drevje. Pri tom si pa zagotovimo obilen pa zdrav sadni pridelek,

Sol za živino.

Bresi soli naša živina slabu uspeva. Sol dava živini dober tek pa njoj bole vala. Živini davamo pol do edno žlico na den. To se pa mora davati po velikosti živine. Posebno gde je slabša krma je preprotrebnata živinska sol.

Dobi se po 2 Din. kila z vrečami vred (po 50 kil.) v trgovini Čeh in Gašpar v Soboti.

Mali oglasi.

K odaji

je že rabljeni klavir po jako niziskoj ceni. Naslov se zve pri uredništvi „NOVIN“ v Soboti.

Penezi:

Ameriški dolar 56/75 Din., Čehoslovaška kruna 1/68 Din., Australski šiling 8 Din., Vogrski pengő 9/73 Din., Nemška marka 13/53 Din., Talianska lira 3 Din., Francuski frank 2/28 Din. Švicarski frank 10/93 Jugoslovanski dinar notira na švicarskoj borzi 9/18.

Sprememba pri naši penzejaz. Mi znamo, da so ništerne državev Evropi že spremeno svojo penezno vrednost i jo postavile na zlato podlago. V zadnjem časi se pripravlja na to tudi Česka pa naša država. Pri nas bi se spremeno na telko, da bi novi zlati dinar valao 10 zlajšnji dinarov.

Cene:

Zrnje: 100 kg. (metorcent) pšenice 320—370 Din., žito 290—310 Din., oves 250 Din., ječmen 260 Din., ku korica 280—270 Din., hajdina 300 Din., proso 200 Din.

Cene kukorci so zadejni čas dosegno največjo višino.

Živila: v Maribori: biki za klanje kg. 7—8 Din., krave za klanje 6—7 Din., krave za klobase 4 5 Din., mlada živila 7—7,50 Din., teoci 10—12,50 Din. Cena govedine: 10—17 Din., teletine 17—20 Din.

Svinje: v Maribori: prasci 5 do 6 tedenov 100—150 Din., prasci 7 do 9 tedenov 250—300 Din. eden. Svinje kg. žive vase 10—12,50 Din., mrtva vase kg. 16 do 18 Din.

Belice: na veliko 75 p. do 1 D., na placi 1.— do 1,25 Din.

Mleko: na veliko 1,25 do 2 D., na placi 2,50 Din.

Kože: v Ljubljani: polske lisice 290 do 460 Din., vidre 550 do 840 Din., vervice zimske 20 Din., divji zavezec 19 Din., jazbec 60 do 66 Din., srne 22 Din., dihur (tor) 210 do 290 Din., domače mačke 20 Din., kri 4 Din., plodilica bela 80—95 Din., rjava 15 Din.

Zdaj je bilo 20. marca pa veliko senje kož v Ljubljani. Prišli so kupci iz Anglije, Nemčije, Italije, Češke, Austrije i drugi držav. Lovci i drugi nabiralci kož so bili jako zadovoljni. Posebno zadovolni so bili vsi s tem, da so kože domačim mačkam dobile tak dobre cene. Tudi pri nas bi si v tom pogledi lejko s kožami kaj izslužili. Tanače za to davle i kože kupuje Velejsmska pisarna v Ljubljani.

RAZPIS.

Oblastni odbor mariborske oblasti bo tekom letošnje poletne sezije rabil večje število delovodij (polirjev) kot pomožne strokovne organe pri izvedbi svojih večjih in manjih gradbenih del.

Raflektanti na ta mesta naj svoje po predpisih običajno opremljene prošnje, katerim morajo biti priložena tudi spričevala o šolski izobrazbi in dosedanji praksi predložijo oblastnemu odboru v Mariboru najkasneje do 15. aprila 1928.

Po uspešni uporabi v omenjeni poletni dobi, lahko pridejo prosilci v poštev za eventualno nastavitev kot stalni cestni nadzorniki v okrajih mariborske oblasti, aka ob enem vsaj z dobrim nspahom absolvirajo strokovni tečaj, ki se bo pri zadostnem številu obiskovalcev v ta namen eventualno odral letosno jesen v Mariboru.

Prednost imajo prosilci s primerno tehnično predizobrazbo v soli ali praksi, kar pa morajo dokumentirčno dokazati.

Oblastni odbor predsednik: Dr. Leskovar I. r.

Odlikovani z zlato diplomom!

Prihranili boste 40% na stavbenom lesu, mieli te pa fal, lehki i dober pokrov, či pokrijete hišo z glasovito dvojno zarezno opeko

,BOHN“

Zahtevajte vzorec i ponudbe od parne pekarne

,BOHN“ Vinkovci

Pazite na znamko „Bohn“!

Patent „BOHN“

štev. 253

Vsa popravila pri včrj zgotovi dobro i fal z garancijo VACLAV PLÁČEK v Murski Soboti, gostilna g. Baca.

Zdravo lice

„Almafloram“

najbogšim, najhitrejšim i najzanesljivšim dnešnjim i v stojozero primera preizkušenim zdravilom.

„ALMAFLOR“ proti konjski koliki.

„ALMAFLOR“ proti napinjanju pri govenskoj živini.

„LA FLEUR“ proti zvužganju prebavil pri govedi i proti zadržavanju mleka pri dojni kravai.

„HALF“ proti svinjskoj vročini i varovalno sredstvo proti rdečici.

„URINOT“ proti krvavoj vodi i pri govedi i pri konjaj.

Niti eden pameten žvinorejec i posestnik živine ne sme biti brez tej zdravil. Kak nede razmeten gospodar čakao, da njemi hiša pogori, i se komaj po tom zavaruje, tak tudi nede čakao, da njemi živila zbeteta, nego njo bo že naprej dávala naša zdravila, zato, da njem spišlj no zbeteta.

„Almaflor“

dobite v vsakšoj trgovini.

Cena škatulici z navodilom za uporabo je 40 Din.

Naša zdravila rabijo danes že vsi žvinorejeci v Evropi. Na jezero je priporočil i zahval. Pristna zdravila so samo s plombov. Edina zaloga za Jugoslavijo:

„GOVEDOMEDIKA“

Jugoslovanska razpošiljalnica zdravil za govedo, konje i svinje iz lekarne pri S. ANTONU MARIBOR, Kopališka ulica 11.

Vsakovrstne sirove in svinjske kože

kupuje

po najvišji dnevni ceni

Franc Trautmann

Murska Sobotica
Cerkvena ulica 191.

I. Fellerovo pravo Kaukasko pomado za čuvanje lica i kože, ona gladi grbe i brazgotine dela kožo gibko i nežno odstrani pojave staranja dela mladost i zdravje. Iznenadi Vas, s kakšov hitrostjo mimo sunčne pege, spokana koža, rdeči nos, piščaci, masni možolčki i vsefeli falinge kože.

II. Fellerova močna pomada za rast vlas, šteri brani izpadanje vlas prerane plišnosti, odstrani luskne mehča, trde vlase i debla bujne, gibke i pomaga rasti.

Za proba 2 lončka edne, ali po eden lonček od vsake Elsa-pomade s pakivanjom i poštov 38 dinarov.

III. Elsa žajfo zdravja i lepote, šter so ne samo z dišavami napunjene žajfe, nego maju v sebi vravto, šter dobro dela, idu v Vašo kožo i jo vzdržave zdravo, lepo, mlado, Vašo zvnešnjost pa mladostno svežo.

Fellerove prave žajfe zdravja i lepote so:
ELSA-liljasta mlečna žajfa
ELSA-žumancasta žajfa
ELSA-glicerinska žajfa
ELSA-boraksova žajfa
ELSA-katranova žajfa
ELSA-žajfa za briti.

Probajte je! Nigdar več neto stelli meti druge žajfe.
Za proba 5 falatov ELSA-žajfe 52 din. i to s pakivanjom i poštov.

Naročite pri naslovu: Lekarnar EUGEN V. FELLER,
Stubica Donja Centrala 146
Hrvatska.